

## PAPER DETAILS

TITLE: BILGISAYARLARLA (KOMPÜTER) ISLENEN SUÇLARIN CEZA HUKUKU YÖNÜNDEN  
İNCELENMESİ

AUTHORS: Klauss Tiedemann,Feridun Yenisey

PAGES: 319-332

ORIGINAL PDF URL: <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/97678>

**BİLGİ SAYARLARLA (KOMPÜ  
CEZA HUKUKU YÖNÜND**

**Prof. Dr. Klaus Tiedemann**  
**Freiburg i. Br.**

**Çevire**

**I. Gelişme, kavram, işlenişleri**

Daha az esaslı olmamakla beraber, *elektronik verilerin* toplanması, *ekonomide* ve kamu idaresinde, gittikçe artan *cezai ve kriminolojik* neticelerdir. *sayarlarla* toplanan ve biriktirilen verilerin, *verilerin* toplama tını tehdit etmesidir; *mamaafih* *şim* toplanan verilerin kötüye kullanılması, *ihlâl* edilmesi olayına rastlanmamıştır. *zırladığı* bir kanun teklifi ile, *yaban* (biraz yanlış anlayarak), *verilerin* *ko* teryali kanunla geniş kapsamlı olarak *me*yi (tam belirlenmemiş) *cezai* maddesidir (3). Meselenin diğer yönü de *ş* olarak düzenlenmemiş olan *verilerin* ele geçmiş, değerlendirilmiş ve depolanmış verilerin, *kusurla* ve bilhassa kasden işlenen verilerin, *pılmasını* önleme meselesidir. *Koru* meseleye bakıldığında, *korunan* ka

## BİLGİ SAYARLARLA (KOMPÜTER)

Almanya'daki çeşitli ceza koğuşturmalır. Mamaafih Amerikalıların «Computer-Kriminaliteat» (bas edilen «Computer-Kriminaliteat» (k verilerin korunması (Datenschutz) ten yanlıştır, zira tabiatıyla kompüterin geniş bir kriminolojik çalışma kavramı dan, fiilin aracı veya gayesi kompüter anlaşılır (5). Diğer bir ifade ile, gayesi etmek olan suçluluk anlaşılmalıdır (6).

Kompüter suçluluğu sadece hesap fazla otomatikleşmesi dolayısıyla önem yade Federal Almanya'daki bilgisayar gisayar kullanan işletmeler emniyet me kadar, hemen hemen hiç gözönünde cesi olarak kompüterlerle işlenen suç artmış olması tahmin edilmektedir. S beraber, bilhassa bankacılık alanında rastlanmaktadır; bankacılıkta öngörüler buzsuz) ödeme yapılması plânı gerçek

## II. Olayların gruplandırılması v

Şimdiye kadar elimize geçen do  
talâa etmemize yol açmaktadır (bu  
yon sistemi ile literatür toplanması  
haklarının muhtemel ihlâli, hariç bir

Kompülerlerle işlenen suçların k  
ri değerlendircisine bilgi verilmesi s  
mesi sırasında ve bilginin alınması s  
leler ön plânda gelmektedir. Bilgin  
müdahalelere «Input Manipulationen  
yapılan müdahalelere ise, «Output  
Bilginin değerlendirilmesi sırasında  
lamaya müdahale (Programmanipula  
«Hardware» adı verilen, EVD tesisatı  
na yapılan müdahaleler daha az öne  
nin tam olması için ve kriminolojik

## BİLGİ SAYARLARLA (KOMPÜTE

muamelâtı Herstatt Bankasının elekt  
ya hiç işlenmemiş veyahut gecikme ile  
mesine kesme tuşu tâbir edilen bir dü  
olunmuştur. Bu şekilde zararlar gizlen  
tının toplam tutarı ve bankanın net  
görünüşe göre düşük seviyede tutulu  
kullanılması olayı ile birkaç milyar  
veya usulüne uygun olarak kaydedilm

Güney Almanya'da yapılan bir ce  
pik bir «bilgi veriliş esnasındaki müda  
dan müteselsil sadakatsizlik suçundan  
na ait olan ve kendisine korunması içi  
kasden ve şeyi kendisine itimad ederek  
mak suçu) beş ay hapis cezasına ve 10  
olan fail, özel bir şirkette muhasebe ve  
ile görevli ve aynı zamanda tek başına  
menin ücret ve aylık hesapları IBM fi  
yardımı ile yürütülmekte idi. Olayda

Bilgi verilmesi ve alınması sırası müdahale olayları daha tipiktir. Güney za muhakemesinde, iş ve işçi bulma zammı ödenmesi ile görevli bulunan kirasının ödenmesi için düzenlenen havasının yanısıra bulunması gerekli olan taklit etmek suretile, herbir seferinde çocuk zammı paralarını kendisinin bir karışmış olan kayınbabasının muhtel yatırtmıştı. Bu durumun ortaya çıkarmakompüter tarafından hazırlanan kontrol lâğları da silmişti. Aşağı yukarı 10 ayl olarak bu türden 29 müdahale yapmış bir meblâğı hile ile hesabına geçirmiş halindeki sadakatsızlık suçundan, tesekârlıktan ve resmî vazifede yapılan hapis cezasına ve 1.000 DM para cezası kayınbabası, teselsül halindeki fer'i iş

Bilgi verilmesi ve alınması sırası müdahale olayları daha tipiktir. Güney za muhakemesinde, iş ve işçi bulma zammı ödenmesi ile görevli bulunan rasının ödenmesi için düzenlenen havasının yanısıra bulunması gerekli olan taklit etmek suretile, herbir seferinde çocuk zammı paralarını kendisinin bir karışmış olan kayınbabasının muhtel yatırtmıştı. Bu durumun ortaya çıkar kompüter tarafından hazırlanan kontrolâğları da silmişti. Aşağı yukarı 10 ayl olarak bu türden 29 müdahale yapmış bir meblâğı hile ile hesabına geçirmiş halindeki sadakatsızlık suçundan, tescil kârlıktan ve resmî vazifede yapılan hapis cezasına ve 1.000 DM para ceza kayınbabası, teselsül halindeki fer'i is

## BİLGİ SAYARLARLA (KOMPÜT)

Diğer iki olay grupunda verilen mesli şekli yönünden yeni görüş açıla

EVD'ler ile ekseriya yabancı me  
nomik casusluklarda veriler ya çok  
dan doğruya, üzerinde veri olan ka  
araştırma neticelerini ihtiva eden k  
ekonomik casusluğun bu modern şe  
Ayrıca sosyal casusluk da kompüterl

Genç bir EVD programcısı bir  
sında serbest olarak, firmanın tuttuğ  
kartlarına işleme vazifesini almıştı.  
etmek gayesiyle bu firmanın verilerini  
mek iznini almıştı. Malî zorluğa düş  
nın genel sekreterine 30.000 DM mul  
şarı hesaplarının, istihsal rakkamları  
cıların Karavan firmasından satın al  
lerinin fotokopisini teslim etmeyi tek  
sekreteri bu teklifi olumlu karşılar

vasıtasile — yokedilmesi işletmenin çalı-  
lıkeye düşürebilir. Diğer memleketleri  
intikam almak isteyen teşkilât memu-  
leri olarak karşımıza çıkmaktadırlar.

1974 yılında Kuzey Almanya'da gö-  
mî sabotaj için yapılan basit bir silme  
zey Alman eyâletinin veri toplama m  
eyâletin suç kolluğunun, şahıslar hak  
nin gözetimi ile de vazifeli idi. 1974 o  
onun verilerde sözügeçen bir şahıs ha  
kendisine para vaadettirmiş olduğun  
fail, böyle bir gayesi olmadığını ileri s  
ti. Fakat savcı, tesbit edilmiş telefon  
şahsın silinmesi istenen bilgilerin nede  
istediğinin sabit olduğunu, kendisi içi  
lerin bir kopyasını hazırladığı ve bun  
verdiğini ispat edince suçlu bulundu.

### III. Cezaî müeyyideler ve reform

Kompüterlerle işlenen suçluluk gözönünde tutularak yeni tip bir hukuka jik sonucunu çıkartmayı ifade etmekte muhtelif kanunlarda değişik neticelere suç tipini bazı hallerde kapsamı şaşı

Aşağıdaki izahat, adı geçen suçlar suçluluğunu kapsamaları ve maddî hukukları açısından değerlendirmektir.

En son belirtmiş olduğumuz «zaman» larsak, EVD tesislerinin kötü niyetle bir suç tipi, Alman Ceza Hukukunda ne ve mameleke karşı işlenen suçlar maktadır. Mer'î hukuka göre, kullanmı ler bakımından (otomobil ve bisikletle

lanılma vasfını muhafaza etmekte ol  
ortadan kaldırılmış olmasına rağmen  
edilmektedir (17). Kompülerle yapıla  
lediği fiilin esas hedefi, mülkiyeti kor  
sini teşkil eden mülkiyet hakkına yön  
hukuk kaideleri ilgili hareketleri yet  
kompüterlere yapılan sabotaj hareket  
das etmek gereği kalmamaktadır. Ma  
botajı suçu» ihdas edilerek, kompüte  
yapılan sabotaj fiilleri bu suçun kaps

*Veri casusluğunun, mer'i hukuk*  
rilmiş olan cezaî korunması hakkında  
ler ve programların (Software), tar  
tarafa bırakılacak olursa, bilhassa ko  
yanın ifade ettiği değeri teorisi (Sach  
sızlık ve emniyeti suistimal suçların  
sözkonusu olan, «şey'i kendisine ma  
mafi

## BİLGİ SAYARLARLA (KOMPÜTER) 1

sine ödenmesile mâlik durumuna geçtiği normlarının mülkiyeti koruyan hükümleri, şe nazaran uygulanamamaktadır. Böylece k ların ceza hukuku yönünden ağırlık nokt işlenen suçlar (bilhassa dolandırıcılık - sa bir şeyi kasden ve şeyi kendisine itimad zarara sokmak olan ve kendisine koruması ve sahtekârlık suçları (evrak sahtekârlığı giştirilmesi) teşkil etmektedir.

Alman Ceza Hukukunda dolandırıcıl meydana gelebilmesi için, bir *insanın* alda rülmesi gerekmektedir (buna mukabil F kanunî unsurunda, «hileli hareketler» den lece kompüter suçluluğu bakımından bir tir (22). «Kompüterin hatası» kanunî unsu Gerçi birçok müdahale, memurların, imza lerin işe karışması ile — hata unsurunun

datarak, işletmenin diğer memurları avans havaleleri hazırlatmaya başladı. İlağı şirketin ana kasasından çekerek, bilgisayar tarafından tutulan avans hesabında dengede tutabilmek için, şirketin karta aykırı olarak, delikli kartlar ile «ve bu tediyeleri ikinci bir delikli kartlar» olarak memurlara verilen havale meleri elektronik makina tarafından, nçizelgelerine aktarıldığından, bunları ortadan kaldırdı. Yani yerlerine, daktilo geler ikame etti. Bu şekilde yaptığı içinde, aşağı yukarı 165.000 DM tutar geçirdi. Hakkında evrakta sahtekârlık StPO 154 a maddesi uyarınca, durdur mahkemesi faili müteselsil dolandırıcı bağlayıcı cezaya mahkûm etti.

Zilyedliğinde bulunan...

## BİLGİ SAYARLARLA (KOMPÜTER

katsizlik suçundan teselsül halindeki dol  
tekârlık suçları ile içtima ettirilerek b  
layıcı cezaya ve 3.000 DM para cezasına

Alman Ceza Hukukuna göre, evrakta  
dana gelebilmesi için (267 StGB), ortaya  
önemli olan irade açıklamasının, bir ins  
ması gerekir (25). Bu şart bir tarafa bu  
nik veri değerlendiricilerin programları  
mezler, zira elektro-manyetik olarak top  
mezler ve ekseriya, verilerin kimin tar  
ve işletme içi programlar ve kontrol listel  
veya ispat gayesile hazırlanmazlar. Alma  
rüşe göre, insanın düşünce açıklamaları  
sika sayıldığı için, Alman Ceza Kanunun  
linda yapılan değişiklik ile teknik kayıtlar  
olarak düzenlendi. Şimdiye kadar hâkim  
findan sahtesi ile değiştirilen elektronik  
kayıt değildir; fail 268. maddenin 3. fı

aynı zamanda Parlamento açısında  
garî tedbirlerin kanun zoru ile alın  
bütün kompüter imalâtçıları ve  
tarafından, işletmenin iç organizas  
dedildi. Meseleye bu açıdan bakıld  
zenleme yapılamadığı için, kompü  
da yapılacak reformlarla yeterince  
maktadır.